

לימפיאדה התשיעית שנערכה באמסטרדם ב-1928. רק בתחרויות השחיה יכלו הנ"י שים להשתתף עוד קודם לכן, באולימפיאדת שטוקהולם ב-1912.

שתי הפרשיות הזכורות ביותר מהאר לימפיאדות הראשונות היו פרשיותיהם של פיטרי וטורפ. שתייהן מהוות עד היום סמל המאפיין את מהות המשחקים האולימפיים. באולימפיאדה הרביעית בלונדון, שהציגה במתח ובמהלומות שהוחלפו בין המתחרים, במיוחד בין הצרפתים והאנגלים, הגיע הרץ האיטלקי פיטרי ראשון בריצת המרתון. כאשר הגיע לאיצטדיון, לריצת הסיום, כבר "ישן בהליכה". אחד ממנהלי התחרות סייע בידו להגיע לקו הגמר. כתוצאה מכך הוא נפסל, אבל הי' מלכה אלכסנדרה העניקה לו כפיצוי מדליית זהב. רק כעבור שנים הסתבר כי "הי' שינה בהליכה" של פיטרי נגרמה בגלל סמים ממריצים שלקח לפני הריצה. פיטרי הוא הספורטאי היחיד הזכור לא בשל נצחוננו במרתון, אלא בגלל הפסדו בריצה ארוכה זו.

באולימפיאדת שטוקהולם ב-1912, התחוללה הפרשה הדומתית של ג'ימי טורפ, האתלטי האינדיאני מארצות-הברית, ש' התנשא לגובה של 1.85 מטר ומשקלו היה 100 קילוגרם. הוא זכה במדליות הזהב בקרב העשר וקרב החמש, ומלך שבדיה העניק לו את המדליות תוך ציון: "אתה האתלטי הגדול ביותר בעולם"; חצי שנה מאוחר יותר, כאשר התגלה כי טורפ הש'...

עידוד לרץ המרתון

קילוח מים דרך צינור מותו על הרץ הצרפתי המוביל בראש ריצת המרתון ש' נערכה באולימפיאדה השנייה בפאריס בשנת 1900, כדי להחיות את נפשו עד תום הריצה.

באותן אולימפיאדות נראים כיום מגוחכים, גם ההווי המסורת והמנהגים שנלוו אליהן, יכולים להיכלל כיום בין שיאי הצחוק.

על חידוש המשחקים האולימפיים הוחלט בפאריס בשנת 1894. הם היו צריכים להיפתח באותונה ב-1900. אולם ממשלת יוון קיצרה את תקופת ההכנות משש שנים לשנתיים, בעיקר בזכותו של סוחר יווני מאלכסנדריה שתרם את הסכום הדרוש לבניית איצטדיון שהכיל 50 אלף מקומות לצורכי המשחקים (האיצטדיון שנבנה במינכן, מכיל 80 אלף מקומות).

אירוע ספורטאי חדש, הריצה המרתונית, נוסף לתוכנית התחרויות ברגע האחרון. המנצח במירוץ היה רועה יווני, ספירידון לואיס, שאת 200 המטרים האחרונים של המירוץ רץ עד לקו הגמר בלוויית הנסיכים, בניו של מלך יוון.

„גונבים את

האולימפיאדה”

גם למירוץ אופניים נסללה באולימפיאדה הראשונה דרך מרתונית באורך של 87 קילומטר. כאחד המירוצים בדרך זו, שנמשך כשלוש שעות, נשברו לפתע אופניו של הרוכב היווני, הרוכב הצרפתי, שהקדים אותו והוביל בראש, עצר את אופניו, המתין עד שיתוקנו אופניו של עמיתו, ורק אז המשיך בתחרות.

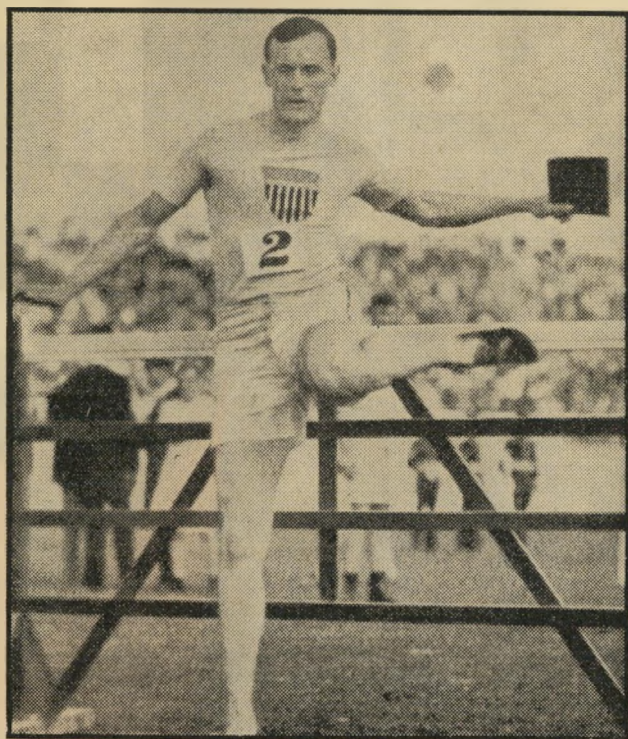
לעומת זאת היה הזוכה בריצת המרתון באולימפיאדה השנייה, שנערכה ב-1900 בפאריס, ג'ן צרפתי בשם סיטו. אחרי שסיים את ריצתו היו שטענו כי זכה במקום הראשון משום שהכיר את פאריס יותר טוב מכל הרצים, ומצא לעצמו דרכים עוקפות כדי לקצר את מסלול ריצתו.

אגב, היוונים לא השלימו עם העברת המשחקים האולימפיים מארצם. כאשר חודשה מסורת המשחקים הם האמינו כי מעתה, כמו בעבר, ייערכו המשחקים בק' ליעות באתונה. כאשר הסתבר להם שמעביירים את האולימפיאדה השנייה לפאריס, הפיעו עתונים ביוון ב-1900 עם הכותרות הראשיות: „גנבו לנו את האר לימפיאדה!”

האולימפיאדות השנייה (בפאריס), והש' ליטית (בסט. לואיס בארצות-הברית) כמעט ולא התקיימו. הראשונה הפכה את פתיחת התערוכה הבינלאומית והקמת מגדל אייפל של בפאריס, צורפה לבסוף כחלק מאירועי התערוכה, כשהספורטאים הצרפתיים מ' שוכנעים שזהו אירוע לאומי שלהם. הר' אולימפיאדה השלישית נמשכה חמישה ח' דשים רצופים, במשך כל זמן היריד המסי' חרי שנערך בסט. לואיס. היא היתה גם הקטנה באולימפיאדות: רק נציגי עשר מדינות השתתפו בה. אף ספורטאי מבריי' סניה או צרפת לא נטל חלק במשחקים. הסיבה: למדינות אלה לא היו מקורות כספיים כדי לממן את שיגור ספורטאיהם לארצות-הברית.

בסט. לואיס הפסיק הרץ רוטס את ריצתו המרתונית באמצע התחרות, רכב אל האיצטדיון על אופניו, הניח את האופ' ביים בכניסה ורק אל תוך האיצטדיון כדי להחליף את בגדי הריצה שלו. זמנו נמדד על המסלול והוא הוכרז כמנצח, לפני ש' התגלתה הטעות ומדליית הזהב הוענקה למנצח האמיתי.

המסלולים בריצות למרחקים ארוכים בסט. לואיס היו כה גרועים, והשילוט כה מטעה, עד שמרבית הרצים הגיעו בסוף במקום האיצטדיון אל חוזה חקלאית באר-

עם תניך ביד

הרץ האמריקאי פורטר סמיתסון, ש' הגיע במקום הראשון בריצת 110 מטרים משוכות באולימפיאדה הרביעית שנערכה ב-1908 בלונדון, השיג את הישגו המצויין כשרץ כאשר בידו השמאלית ספר תנ"ך.

נתקלו בכלב נשכן. לפי הדיווחים משנת 1904, החביא אחד הרצים אופניים לאורך הדרך, רכב עליהם בחלק ממסלול הריצה. בחמש האולימפיאדות הראשונות עדיין נערכו התחרויות משיכה בחבל בין-אומתיות. בכדורגל, למשל, יכלה כל מדינה, לרשום לתחרויות כמה קבוצות שרצתה. בין מקצועות האתלטיקה המוכ' רים נכללה גם הטלת אבן למרחק, ואילו תחרויות השחיה שנערכו ב-1900 באר לימפיאדה של פאריס, נערכו במים זור' מים בסיינה ולא בבריכת שחיה. במקצו' עות האתלטיקה נכללו גם „קפיצה לרוחק ממצב עמידה”, „ז'קפיצה משולשת ממצב עמידה”, ו„זריקת דיסקוס בשתי ידיים”.

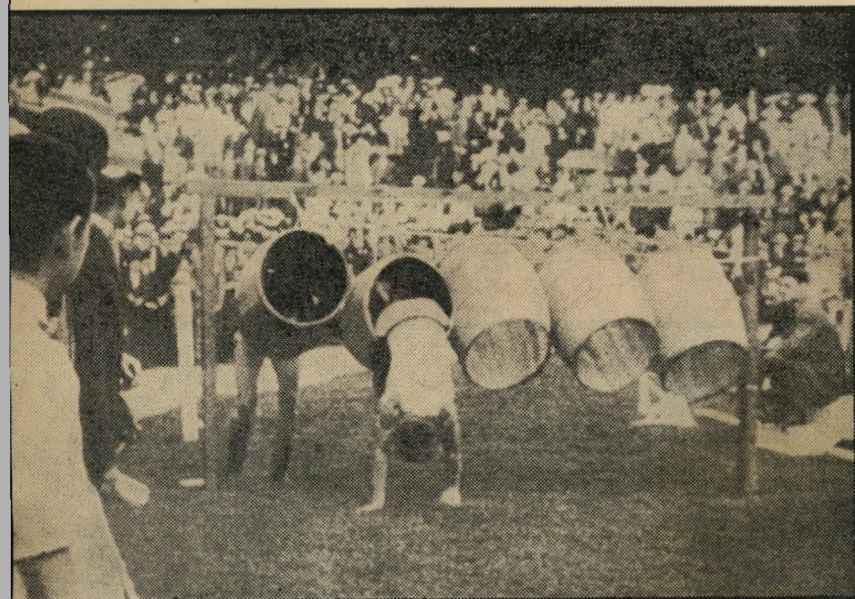
בהתאם למסורת המשחקים האולימפיים הקדומים נועדה האולימפיאדה מלכתחילה לגברים בלבד. אף אשה לא השתתפה ב' תחרויות באולימפיאדה הראשונה. בשנייה הותרה השתתפותן של שש נשים בלבד, במשחקי הטניס והגולף. אבל מחדש רעיון האולימפיאדה, הברון פייר דה'קוברטיין, התנגד לשיתוף הנשים ובאולימפיאדת סט. לואיס לא השתתפה אף אשה. רק ב-1908 בלונדון, הותר ל-41 נשים לקחת חלק בתחרויות היריה בקשת, בטניס ובהחלקה על סקטים. הפעם הראשונה בה שותפו הנשים בתחרויות האתלטיקה היתה באר-

זריקת אבן

באולימפיאדה השלישית, ש' נערכה בשנת 1904 בסנט. לואיס, בארצות-הברית, עדיין נכללה זריקת אבן ככדה במסגרת תחרויות האתלטיקה הקלה.

תתף בצעירותו בקבוצת כדורסל מקצועי ניה, נשללו ממנו המדליות והוענקו ל' ספורטאי שבדי, סירב לקבלן. היתה זו פרשה יוצאת דופן בהיסטוריה של המש' חקים האולימפיים, המשמשת נושא לווי' כוח עד עצם היום הזה.

תחרויות השחיה נכללו במשחקים הר' אולימפיים החל מהאולימפיאדה הראשונה באתונה. המתחרים היו שחיינים יוניים, הונגריים ושחיי' אחד מכל אחת מהמדינות הבאות: ארצות-הברית, דנמרק, אוסטר' ליה ושבדיה. התחרויות היו צריכות להי' ערך במפרץ קסן ליד אתונה. אבל החודש בו נערכו התחרויות היה חודש אפריל והמים היו קרים. השחיינים לא הפסיקו לרעוד מקור. ההישג היחיד שנרשם היה בשחיה למרחק מאה מטרים בסגנון חופ' שי. שאר המשחקים הופסקו, מפני שחלק מהשחיינים ברה מהמים, בגלל הקור.

באולימפיאדה השלישית בסט. לואיס, נכללה בין השאר, גם תחרות קפיצה דרך חביות וגם הטלה... אבנים מרחק.

דרך חביות